

Elämää Kuren kyläneuvosto-alueella 1920-luvun lopussa

Suurin ja huomattavin kylä Kemiön pitiin Kuren kyläneuvostoluella on Kurenkylä. Siihen kuuluu 31 taloa ja 174 asukasta. Vanhan rahvaan kertoman mukaan tämä kylä on muodostunut noin 300 vuotta sitten. Kylä sijaitsee Somppojen varrella kivisellä suolla. Aikaisemmin kylän asukkaat hankkivat pääasiallisen toimeentulonsa merikalastuksesta. Valkean meren rannikolla, la Valkkean meren rannikolla, vielä nytkin tapaa vanhoja ukkoja, jotka ovat olleet jäämerellä saakka kalastusmatkoilla. Kurenkylän kalastajat kalastavat myös omaan lukuunsa, mutta olivat enimmäkseen palkattuna jollekin laivanomistajalle.

Aikaisin keväällä kalastuskauden alkaessa miehet lähtivät merelle ja viipyivät matkallaan myöhään syksyyn saakka. Kotityöt jäivät vanhusten, naisten ja lasten hoidettaviksi. Maanviljelys on Kurenkylässä ollut aina kovin alhaisella tasolla. Jauhnot otettiin tavallisesti Kemin kauppialta velaksi talvella ja maksettiin sitten, kun saatiin rahaa kalastuksesta. Maksu tapahtui tietyksi prosenttien kera. Kylän taloudellinen elämä ei pääsyyt kovinkaan kehittyneeseen; siitä pitivät kylämiehetkin kyllä huolen kauppiat, vaikkakin Kemin kalastusyhteisössä tämä erchdys on myöhemmin toistunut lukuisissa yhteyksissä.

Kun matkailun saapua Kurenkylään, hän saa siitä huomion kätityksen. Talot ovat sikin sokin rakennetut ja näyttävät perin ränsistyneitä. Nekin, mikä on rakennettu vain joitakin vuosia sitten, tekevät huomion vaikutuksen, sillä ne ovat kuin hätkähättä kyllä. Tämä tietenkin ajan oloon korjattu. Maanviljelyksen parantamiseksi olisi kiinnitettävä paljon huomiota suonkivaukseen ja heinä viljelyyn. Paikalliset asukkaat ovatkin jo päässeet siihen käsitykseen, että näissä on kylän tulevaisuus.

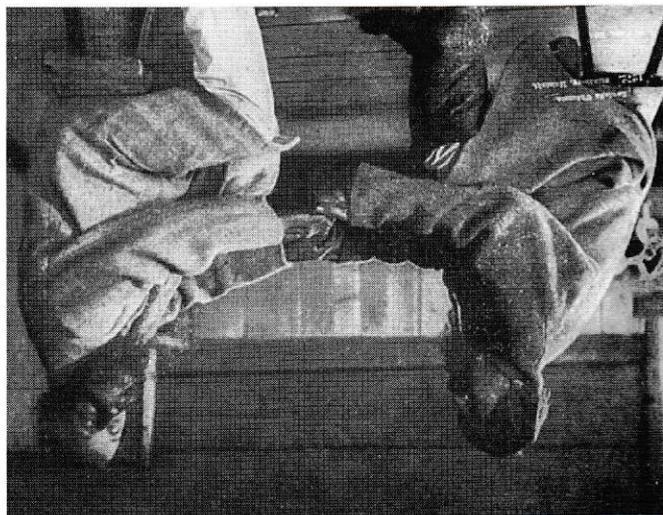
Liian vähän huomiota on tähän saakka kiinnitetty näihin kaukaisiin syrjäkäyjiin. Harvoin niissä käy agronomoja ja muita asiantuntijoita antamassa talopojille neuvoja ja ohjeita talon parantamisessa. Syrjäkyläen väestö on paljon halukkaampaa uudistuksiin kuin muualla. Siihen heidät pakottaa jokapäiväinen elämä. Tosiasia on, että niissä kylissä, jotka sijaitsevat esim. kulkureittien varrella,

asukkailla on mutakin ansio- mahdolliisuuksia ja koppekan voi ottaa aina siltä, mistä sen pikimmin saa, mutta kaukaisen metsäkylän asukkaalla ei juuri ole ansion mahdollisuuksia. Siksi heidän on ryhdyttävä parantamaan maatalouttaan. Väestön valitustaso on Kurenkylässä vielä alhainen. Suurin osa asukkaista on lukutaidoton. Valitustiloihista kylästä on toiminut koulu, joka on koulun lisäksi valmiiksi uusia kouluksia. Viime syksynä saatiin valmistaa koulutalo. (Toim. huomautus: Kuren kyläkirjossa säilytettiin ennen ihmiretkevää Pyhän Miikkulan ikonia)

Viisi virstaa Kurenkylästä on Potrakanaara eli Kaunisvaara, jossa on viisi taloa ja asukkaita 28 henkeä. Tämä kylä lie saanut asutuksensa joksenselän samoin aikoihin kuin Kurenkyläkin. Kaunis vaara tämä kylän paikka todella onkin. Talous ja kulttuuritilastus on saanut samaa kuin Kurestaikin. Volenvaran (ven. Valenvaran) sijaitsee noin seitsemän virstaa etelään Kurenkylästä ja siinä on seitsemän taloa ja 42 asukasta. Tämä kylä on saanut asukkaansa Kurenkylästä päin noin 1800-luvun alussa. Kylän ensimmäinen eläjä, Stepanov nimeltään, kuitenkin kylästä yksinäisytyensä ja siirtyi taikaisin Kurenkylään.

Vuonna 1838 Valenvaraansa siirtyi uudelleen asukkaita Kuresta, nimittäin Vasili Yrjöpotin ka Pavlov kolmen poikansa kera. Näistä kylän ensimmäistä asukasta on vielä kaksi vuosia sitten, tekevät huomion vaikutuksen, sillä ne ovat kuin hätkähättä kyllä. Tämä tietenkin ajan oloon korjattu. Maanviljelyksen parantamiseksi olisi kiinnitettävä paljon huomiota suonkivaukseen ja heinä viljelyyn. Paikalliset asukkaat ovatkin jo päässeet siihen käsitykseen, että näissä on kylän tulevaisuus.

Liian vähän huomiota on tähän saakka kiinnitetty näihin kaukaisiin syrjäkäyjiin. Harvoin niissä käy agronomoja ja muita asiantuntijoita antamassa talopojille neuvoja ja ohjeita talon parantamisessa. Syrjäkyläen väestö on paljon halukkaampaa uudistuksiin kuin muualla. Siihen heidät pakottaa jokapäiväinen elämä. Tosiasia on, että niissä kylissä, jotka sijaitsevat esim. kulkureittien varrella,

”Lyökäämme käsi kätchen, sormet sormien lomahan”

Kysymys siltä, miten runonlaulajat asettuivat istumaan esittäessään vanhaa runoa - lyökäämme käsi kätchen, sormet sormien lomahan - ei ole aina ollut aivan selvä. Oheisissa valokuvissa on esitetty kaksi mallia.

Alhaalla Aksel Bernerin kuvassa vuodelta 1872 istuvat Jyrki Ontteinprika Mähinen ja Ohvo Homanen pitäen oikealla kädellään toistaan kiinni. Toisessa I. K. Inhan kuvassa vuodelta 1894 ovat uhtualliset Jammosen veljekset Trihvo ja Paavilla esittämässä runoa. Molemmat kuvat lienevät lavastettuja, mutta runonlauluasetto Bernerin kuvassa on oikea. Inha halusi malliensä istuvan tässäsouluasetonnessa - se oli hänestä ehkä kuvauksellisempi - vaikkakin myöntää, ettei sille ole tukeaa Vienan perinteessä. Inhan kuvan ansiota tämä erchdys on myöhemmin toistunut lukuisissa yhteyksissä.

